به نام خدا

گزارش پروژه چهارم آزمایشگاه سیستم عامل

یاییز ۱۴۰۱

گروه 3: على هدائي(810199513)، پويا صادقي(810199447)، على عطااللهي(810199461)

.....

همگام سازی در xv6 🐶

۱) علت غيرفعال كردن وقفه چيست؟ توابع ()pushcli و ()pushcli به چه منظور استفاده شده است ؟

وقفه ها را غیر فعال میکنیم تا اطمینان داشته باشیم که کدی که قرار است اجرا شود به صورت atomic اجرا میشود و وقفه ها اختلالی ایجاد نمیکنند.

غير فعال كردن وقفه توسط دو تابع ()pushcli و ()popcli انجام ميشود.

توسط تابع ()pushcli با استفاده از acquire و سپس acquire ، وقفه ها را در قسمت pushcli کد غیر فعال میکنیم(از pushcli و میکنیم). سپس popcli فراخوانی میشود، تا وقفه ها دوباره فعال شوند.

دو تابع گفته شد، خودشان از cli و sti استفاده میکنند تا کار های مطرح شده را انجام دهند. اما دو تابع ()pushcli و pushcli و تابع گفته شد، خودشان از cli استفاده میکنند تا کار های مطرح شده از از ncli در ساختار پردازنده)

۲) چرا قفل مذکور در سیستمهای تک هسته ای مناسب نیست؟ روی کد توضیح دهید.

چون همانطور که در کد آن در شکل پایین مشخص است، شرط holding وجود دارد که یعنی به صورت busy waiting است که باعث میشود اگر پردازه ای قفل را برای مدت طولانی در اختیار بگیرد، مشکلاتی ایجاد شود.

۳) مختصری راجع به تعامل میان پردازه ها توسط دو تابع مذکور توضیح دهید. چرا در مثال تولیدکننده/مصرف کننده استفاده از
 قفلهای چرخشی ممکن نیست.

در aquiresleep تا وقتی که پردازه امکان به دست گرفتن قفل را نداشته باشد، با استفاده از تابع sleep به خواب میرود. پس میتوان نتیجه گرفت که busy waiting نتیجه گرفت که

وقتی که realsesleep فراخوانی میشود، تمام پردازه هایی که روی چنل قفل به خواب رفته بودند، توسط wakeup از SLEEP به حالت RUNNABLE میروند.

چون اگر در مسئله مطرح شده از spinlock استفاده کنیم، ممکن است بلافاصله بعد از آزاد شدن قفل توسط مصرف کننده ، قفل به تولیید کننده برسد.

۴) حالات مختلف پردازهها در xv6 را توضیح دهید. تابع ()sched چه وظیفهای دارد؟

UNUSED: پردازه ای که استفاده ای از آن نشده است و منابع و پردازنده به آن اختصاص داده نشده است

EMBYRO: بوده است، به این استیت تغییر پیدا میکند UNUSED صدا زده شود، پردازه ای که در حالت allocproc وقتی که

SLEEPING: یعنی منبع یا منابع مورد نیاز پردازه آماده نیست و پردازه در پردازنده نیست و اسکجولر از آن استفاده نمیکند

RUNNABLE: پردازه ای که تمام منابع مورد نیاز برای اجرا دارد و منتظر است تا پردازنده به آن توسط اسکجولر اختصاص داده شود

RUNNING: پردازه ای که پردازنده به آن اختصاص داده شده است و در حال اجراست

پردازه ای که کارش تمام شده است ولی هنوز در پی تیبل وجود دارد که این اتفاق زمانی می افتد که پردازه پدر ویت را صدا نکرده ZOMBIE: باشد

تابع sched در پایان کار یک پردازه صدا زده میشود و پس از چک کردن خطا های ممکن مثل گرفته نشدن لاک ptable و ... ، عمل context switch انجام میشود بگونه ای که context پردازه فعلی ذخیره میشود و scheduler با scheduler جایگزین میشود.

۵) تغییری در توابع دسته دوم داده تا تنها پردازه صاحب قفل، قادر به آزادسازی آن باشد. قفل معادل در هسته لینوکس را به طور
 مختصر معرفی نمایید.

همانطور که در ساختار mutex در شکل زیر مشخص است، یک owner تعریف شده است که مشخص میکند کدام پردازه قفل را در اختیار دارد پس بنابراین فقط owner قفل میتواند آن را آزاد کند و busy waiting هم نداریم و مشکل گفته شده هم به وجود نمی آمد.

```
63
     struct mutex {
64
             atomic_long_t
                                     owner;
             raw_spinlock_t
                                     wait_lock;
     #ifdef CONFIG MUTEX SPIN ON OWNER
             struct optimistic_spin_queue osq; /* Spinner MCS lock */
     #endif
             struct list head
                                     wait list;
     #ifdef CONFIG_DEBUG_MUTEXES
                                     *magic;
     #endif
     #ifdef CONFIG DEBUG LOCK ALLOC
             struct lockdep_map
                                     dep_map;
75
     #endif
76
    };
```

۶) یکی از روشهای افزایش کارایی در بارهای کاری چندریسهای استفاده از حافظه تراکنشی بوده که در کتاب نیز به آن اشاره شده است. به عنوان مثال این فناوری در پردازندههای جدیدتر اینتل تحت عنوان افزونههای همگامسازی تراکنشی (TSX) پشتیبانی می شود. آن را مختصراً شرح داده و نقش حذف قفل را در آن بیان کنید ؟

حافظه تراکنشی مدلی برای کنترل دسترسی های همزمان حافظه در محدوده برنامه نویسی موازی است. در برنامه نویسی موازی، کنترل همزمانی تضمین می کند که thread هایی که به صورت موازی در حال اجرا هستند، منابع یکسان را به طور همزمان آپدیت نمیکنند. در واقع دنباله ای از عملیات های نوشتن و خواندن از حافظه است که به صورت atomic انجام میشود. که این کار چند مزیت دارد. اول اینکه برنامه نویسان از استدلال در مورد درستی و قفل خود رها می شوند، ساختارهای داده مشترک تضمین شده است که حتی در صورت خرابی ، ثابت نگه داشته می شوند، تراکنش ها میتوانند به طور طبیعی انجام شوند، که توسعه نرم افزار موازی قابل ترکیبی را راحت تر میکند همچنین دیگر deadlock نخواهیم داشت. روش کار آن بدین صورت است که اگر کانفیلیکتی وجود نداشته باشد، سیستم های حافظه تراکنشی میتواند چندین تراکنش را به صورت موازی اجرا کند و در نهایت تراکنش حافظه ای کامیت می شود اما اگر کانفیلیکت داشته باشند به گونه ای که به یک بخش حافظه بخواهند دسترسی پیدا کنند و حداقل یکی از امیا بخواهد بنویسد این عملیات برگشت داده میشود. استفاده از اصورت الحده دار دنبال میکند:

- 1) پیاده سازی را به اندازه کافی ساده نگه داشتن تا در یک wrapper گنجانده شود، به برنامه نویس اجازه می دهد تا به سادگی از عملکردهای wrapper برای LOCK و UNLOCK استفاده کند بدون نیاز به دانستن اینکه آیا قفل یا حافظه تراکنشی استفاده می شود.
- 2) پیاده سازی را انعطاف پذیر نگه داشتن تا اینکه پیاده سازی های مختلف قفل و پیاده سازی های مختلف حافظه تراکنشی را بتوان بدون تغییر ساختار پیش بینی استفاده کرد.
- 3) یش بینی کننده را طوری طراحی کردن که تراکنش ها تا حد امکان استفاده شوند، سپس خاموش کنید و هر زمان که احتمال لغو قفل وجود داشت، آن را خاموش کنید و به سمت قفل بروید.

.....

🈕 (barrier) 🥲

۷) يياده سازی ماکروی ()barrier در لينوکس برای معماری x86 را فقط بنويسيد.

```
#define barrier() __asm__ __volatile__("":::"memory")
```

```
#define barrier() asm volatile("" ::: "memory")
```

به صورت اول زده شده اما صورت دوم هم ولید هست (مشابه همین در آزمایشگاه های قبلی پیاده شده).

۸) آیا یک دستور مانع حافظه باید مانع بهینه سازی هم باشد؟ نام ماکروی پیاده سازی سه نوع مانع حافظه در لینوکس در معماری
 x86 را به همراه دستورالعمل های ماشین پیاده سازی آنها ذکر کنید.

این دستور باتوجه به ماهیتش، بهینه سازی در زمان کامپایل را محدود میکند. یعنی بدین صورت که جلوی تغییر ترتیب دستورات توسط کامپایلر را میگیرد. البته توجه شود روی ترتیب دهی پردازنده تاثیری ندارد. این دستور مانع کامپایلر GCC برای بهینه سازی هایی همانند تغییر ترتیب نوشتن ها و خواندن ها حافظه و همچنین نمیگذارد GCC مقادیر را cache کند و باید از دسترسی به مموری استفاده کند. یعنی اینکه در بهینه سازی اثر دارد و محدودیت هایش را اعمال میکند اما لزومی ندارد کلا بهینه سازی را متوقف کند.

نوع اول -> mb:

```
#include <asm/system.h>
void mb(void);
```

نوع دوم -> rmb:

```
#include <asm/system.h>
void rmb(void);
```

نوع سوم -> wmb:

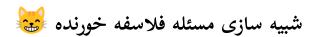
۹) یک کاربرد از مانع در پردازش موازی ارائه دهید.

شرایطی را تصور کنید که عملیاتی را به چندین بخش تقسیم کرده ایم و هر بخش بصورت یک پردازه مجزا دارد اجرا میشود، مثلا میخواهیم اطلاعاتی را از محتویات چندین فایل استخراج کنیم و فایلها را تقسیم بندی کرده هرکدام را به یکی از این پردازه ها نسبت داده ایم. حال در ادامه، به این اطلاعات بصورت تجمیعی احتیاج داریم، یعنی اطلاعات را per file یا معرود نمیخواهیم و همه ی آنها تجمیع شده مورد نیاز میباشند(مثال بررسی تعداد فایل های موجود در تمام کتابخانه برحسب هر ژانر، که هر پردازه، یک بخش از کتابخانه را جست و جو میکرد). در چنین حالتی، ما نیاز داریم تمامی این پردازه ها کارهایشان را انجام داده و به اتمام برسانند. و بدین صورت مانع در پردازش موازی به کمک ما می آید.

در مثال قبل، پردازه ها به پایان میرسیدند(مدل فورک-جوین)، اما لزوما اینگونه نیست و میتوانند پس از آن نیز ادامه داشته باشند، به عنوان مثال، تعدادی عملیات که برروی یک ماتریس قرار است انجام شود را متصور شوید؛ این عملیات ها باید به ترتیب مشخص انجام شود و برخی از آنها به داده های ماتریس حساس میباشد(به چندین درایه برای محاسبات نیاز دارد). برای اجرای عملیات های حساس به مقدار، لازم است که عملیات های قبلی به طور کامل انجام شود. حال چندین پردازه داریم که هرکدام ببروی یک قسمت ماتریس کار میکنند(نوشتن آنها مربوط به همان بخش اما خواندن لزوما نه و طبعا برروی یک کپی از نسخه اصلی نوشتن را انجام میدهند که تداخل نخورند). در چنین شرایطی و قبل از ورود یکی از این پزدازه ها به توابع ذکر شده، باید منتظر شد تا سایرین نیز برسند. در اینجا نیز از barrier استفاده میکنیم.

همچنین حالت دیگر، مربوط به ماکرو ذکر شده در لینوکس است که نمیگذارد کامپایلر از کش مموری هم استفاده کند و باید مقادیر درخواست شده بعد آن دستور مجدد خوانده بشوند. یکی از حالت های آن نیز مربوط به voletile است که ممکن است یک پوینتر مقدار یک متغیر مثلا کانستنت را تغییر بدهد اما کامپایلر بدلیل کش کردن مقدار آن، متوجه تغییر نشود.

.....

برای شبیه سازی این مسئله طبق صورت نیازمند پیاده سازی سمافور و سه سیستم کال برای آن بودیم که بدین شرح است:

proc.c • user.h

```
14 + #define MAX_SEMAPHORE 5

15 15
```

برای سمافور از یک داده ساختار استفاده شده که درون آن یک صف برای پروسس ها در نظر گرفته شده است. همچنین حداکثر تعداد این سمافور ها 5 در نظر گرفته شده است.

در ادامه برای آنکه یک سمافور گرفته یا آزاد شود باید value و همچنین تعداد پروسس هایی که در صف سمافور هستن مدنظر گرفته شود که بدین صورت داریم :

```
35 + void sem_init(int, int);
36 + void sem_acquire(int);
37 + void sem_release(int);
```

```
28 +
29 + void
30 + sem_init(int i, int value)
31 + {
32 + semtable[i].value = value;
33 + semtable[i].front_proc_index = 0;
34 + semtable[i].procs_queue_size = 0;
35 + }
36 +
```

```
37 + void
38
    + sem_acquire(int i)
39
        acquire(&semtable[i].lock);
40
41
42
   + if(semtable[i].value <= 0)</pre>
43
44 +
          struct proc *p = myproc();
          int index = (semtable[i].front_proc_index + semtable[i].procs_queue_size) %
45
      MAX_SEMAPHORE_PROC;
46
          semtable[i].procs_queue_size++;
47
           semtable[i].queue[index] = p;
           sleep(&p->pid, &semtable[i].lock);
48
        }
49
        semtable[i].value--;
50
51
52 +
        release(&semtable[i].lock);
53 + }
```

```
55
    + void
56
    + sem_release(int i)
57 + {
        acquire(&semtable[i].lock);
58
        semtable[i].value++;
59 +
60
       if(semtable[i].value > 0 && semtable[i].procs_queue_size > 0)
61 +
62
            int temp_index = semtable[i].front_proc_index;
63 +
            semtable[i].front proc index = (semtable[i].front proc index + 1) % NPROC;
64
65
            semtable[i].procs_queue_size--;
            wakeup(&semtable[i].queue[temp_index]->pid);
66 +
67 +
        }
68 +
69 +
        release(&semtable[i].lock);
70
71
```

syscall.c • syscall.h • usys.S :

حال باید برای این سیستم کالهای مورد نیاز پیادهسازی شوند که داریم:

```
114
         114
                 exterm inc sys_princ_air_procs(void),
         115
               + extern int sys sem init(void);
          116  + extern int sys_sem_acquire(void);
          117
               + extern int sys sem release(void);
  115
         118
             + [SYS sys sem init]
        151
                                                sys_sem_init,
             + [SYS_sys_sem_acquire]
        152
                                                sys_sem_acquire,
             + [SYS sys sem release]
        153
                                                sys sem release,
148
       154
                };
            nuclane oro_pranc_uaa_proco-
     32
        + #define SYS sys sem init
                                                 31
     33 + #define SYS_sys_sem_acquire
                                                 32
     34 + #define SYS sys sem release
                                                 33
```

```
165 + void
      166 + sys_sem_init(void)
      167 + {
      168 + int i, v;
      169 + argint(0, &i);
      170 + argint(1, &v);
      171 +
      172 + sem_init(i, v);
      173 + }
      174 +
      175 + void
      176 + sys_sem_acquire(void)
      177 + {
      178 + int i;
               argint(0, &i);
      179 +
      180
      181 + sem_acquire(i);
      182 + }
       183
      184 + void
       185 + sys_sem_release(void)
      186
           + {
      187 + int i;
      188
               argint(0, &i);
      189
       190
           + sem_release(i);
163
       101
              STSCALL(print_all_procs)
 40
        40
        41
            + SYSCALL(sem_init)
        42
            + SYSCALL(sem_acquire)
        43
            + SYSCALL(sem_release)
```

حال در ادامه سراغ این می رویم که مسئله را شبیه سازی کنیم.

برای این کار ابتدا 5 سمافور را آغاز میکنیم که هر سمافور نماینده یک قاشق روی میز است (یا از دیدگاهی دیگر یک نفر روی میز که فرقی ندارد).

```
46 + int main(int argc, char *argv[])
47 + {
48 + init_game();
49 + start_game();
50 + }
```

در ادامه برای آنکه هر فیلسوف کار خود را شروع کند، پنج بار فورک میکنیم که هر پروسس برای یکی از فیلسوف ها خواهد بود. برای هر فیلسوف تابع philosopher را انجام میدهیم که در آن به تعداد راندهای مشخصی باید غذا بخورد. در ادامه سراغ الگوریتم آن خواهیم رفت.

```
void start_game() {
32
         for(int i = 0; i < MAX SEM; i++) {
33
             int pid = fork();
34
35
            if(pid == 0) {
                 philosopher(i + 1, i, (i + 1) % MAX SEM);
37
                 exit();
41
         while (wait());
You, 3 hours ago • fix error ...
42
43
         exit();
```

روش انجام شده بدین صورت است که برای فیلسوف های با شماره زوج ابتدا قاشق سمت چپ سپس سمت راست را برمی داریم و برای فردها برعکس عمل می کنیم. این عمل باعث می شود که به بن بست نخوریم و هر عکس فقط یک قاشق نداشته باشد.

در ادامه بعد از مدت کوتاهی قاشق با sem_release رها می شود.

خروجي نمونه:

